

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Kołodziejcki

SSN Igor Zgoliński

w sprawie **M. D.**

skazanego z art. 279 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 25 maja 2023 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy

z dnia 10 marca 2022 r., sygn. akt III K 445/21

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy ustalił, że M. D. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego w Bielsku Białej z 24 lipca 2020 r., sygn. akt IX K 1434/19, za czyn popełniony w dniu 5 września 2019 r., wyczerpujący dyspozycję art. 62 ust 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w całości;

2. Sądu Rejonowego Katowice Zachód w Katowicach z 19 listopada 2020 r., sygn. akt III K 507/20, za czyn popełniony w dniu 18 maja 2020 r. wyczerpujący dyspozycję art. 278 § 3 k.k., na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin miesięcznie, której skazany nie wykonał;
3. Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z 4 lutego 2021 r., sygn. akt II K 920/20, za czyn popełniony 3 maja 2020 r., wyczerpujący dyspozycję art. 279 § 1 k.k., na karę 1 roku pozbawienia wolności, którą skazany odbywał od dnia 28 marca 2021 r. godz. 9.40; w poczet tej kary zaliczono jemu okres zatrzymania od 21 maja 2020 r. godz. 13.45 do godz. 18.14;
4. Sądu Rejonowego Katowice Wschód w Katowicach z 15 kwietnia 2021 r., sygn. akt IV K 18/21, za czyn popełniony w dniu 21 lipca 2020 r., wyczerpujący dyspozycję art. 276 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 278 1 i 5 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności, której skazany nie wykonał;
5. Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z 23 kwietnia 2021 r., sygn. akt III K 1000/20, za czyn popełniony 30 maja 2019 r., wyczerpujący dyspozycję art. 286 § 1 k.k., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, której skazany nie wykonał.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy wyrokiem łącznym z 10 marca 2022 r., sygn. akt III K 445/21, na podstawie art. 85 § 1 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 87 § 1 k.k., połączył kary pozbawienia wolności opisane wyrokami opisanymi wyżej w pkt. 1, 3, 4 i 5 w sprawach IX K 1434/19, II K 920/20, IV K 18/21 i III K 1000/20 z karą ograniczenia wolności opisaną w pkt. 2 w sprawie o sygn. akt III K 507/20 i orzekł wobec skazanego karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności (pkt I). Na podstawie art. 577 k.p.k., na poczet orzeczonej w pkt. I kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okresy pozbawienia wolności: od 27 stycznia 2021 r. do 28 marca 2021 r. z tytułu wykonania kary w sprawie o sygn. akt IX K 1434/19, od 21 maja 2020 r. godz. 13.45 do 21 maja 2020 r. godz. 18.14 oraz od 28 marca 2021

r. godz. 9.40 z tytułu wykonywania kary do sprawy o sygn. akt II K 920/20 (pkt II). Rozstrzygnął w przedmiocie kosztów sądowych (pkt III).

Wyrok powyższy, nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się 18 marca 2022 r.

Kasację od tego wyroku wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżając go w całości na niekorzyść M. D., zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa procesowego i materialnego, tj. art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. i art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. (w brzmieniu obowiązującym od 24 czerwca 2020 r.), polegające na zaniechaniu wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności, dotyczących skazania M. D. wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z 23 kwietnia 2021 r. o sygn. akt III K 1000/20, w wyniku czego doszło do błędnego uznania, iż istnieją podstawy do wydania wyroku łącznego, obejmującego również skazanie na mocy tego wyroku w sytuacji, kiedy w dacie orzekania w przedmiocie wydania wyroku łącznego, tj. w dniu 10 marca 2022 r., wskutek uprzednio wydanego przez Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wyroku z 19 listopada 2021 r., sygn. akt IV Ko 98/21, postępowanie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy o sygn. akt III K 1000/20 uległo wznowieniu, a wyrok z 23 kwietnia 2021 r. o sygn. akt III K 1000/20 został uchylony, co w konsekwencji doprowadziło do objęcia wyrokiem łącznym orzeczenia nieistniejącego w obrocie prawnym, a więc niespełniającego ku temu warunków.

Wskazując na ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Bydgoszczy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z art. 535 § 5 k.p.k.

Bezspornie w niniejszej sprawie doszło do rażącej obrazu wskazanych w *petitum* kasacji przepisów prawa procesowego i materialnego.

Zgodnie z art. 569 § 1 k.p.k. sąd jest zobowiązany do sprawdzenia, czy spełnione zostały warunki do orzeczenia kary łącznej w stosunku do osoby, którą

prawomocnie skazano lub wobec której orzeczono karę łączną wyrokami innych sądów. Wyrok łączny wydaje się bowiem w sytuacji, gdy w stosunku do osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów zachodzą warunki do orzeczenia kary łącznej, które zostały natomiast określone w art. 85 k.k.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy nie sprostął jednak temu obowiązkowi, skoro jak wynika z analizy zaskarżonego wyroku łącznego z 10 marca 2022 r., o sygn. III K 445/21, objęto nim m.in. skazanie w sprawie o sygn. akt III K 1000/20 (opisane szczegółowo w pkt. 5 części wstępnej wyroku łącznego), które nie spełniało warunku prawomocności, o jakim mowa w art. 569 § 1 k.p.k. Jak wynika bowiem z akt sprawy, wskazane orzeczenie zostało na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy z 19 listopada 2021 r., sygn. akt IV Ko 98/21, uchylone i doszło do wznowienia postępowania w tej sprawie, które aktualnie prowadzone jest pod sygn. III K 1157/21.

Oznacza to, że w dacie orzekania zaskarżonym wyrokiem łącznym kara orzeczona wyrokiem Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z 23 kwietnia 2021 r., sygn. akt III K 1000/20, nie była karą prawomocnie orzeczoną, a więc nie spełniała warunku objęcia węzłem wyroku łącznego.

W tym stanie rzeczy oczywiste jest więc rażące naruszenie art. 569 § 1 k.p.k. w zw. z art. 85 k.p.k., ale także art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k., gdyż Sąd *meriti* bezpodstawnie zaniechał wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, związanych z aktualną sytuacją prawną M. D. Przed wydaniem wyroku łącznego nie uzyskał i nie przeanalizował akt głównych postępowania, w którym zapadło wskazane orzeczenie w przedmiocie wznowienia. Pozyskany natomiast dla celów prowadzonego postępowania jedynie odpis orzeczenia pierwotnie skazującego M. D. za czyn z art. 286 § 1 k.k., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności (III K 1000/20), nie dokumentował aktualnej i rzeczywistej sytuacji tego skazanego, co stało się główną przyczyną objęcia węzłem wyroku łącznego skazania nie istniejącego już w obrocie prawnym. Powyższe niewątpliwie natomiast wywarło istotny wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku łącznego.

Należy podzielić także twierdzenie skarżącego, że w realiach analizowanej sprawy nie będzie miał zastosowania przepis art. 575 § 2 k.p.k., gdyż odnosi się on tylko do skutków uchylenia i zmiany prawomocnych wyroków, które objęto wyrokiem łącznym, nie zaś do wyroków, które objęto wyrokiem łącznym, mimo że nie posiadały

w dacie łączenia cechy prawomocności (zob. tak w wyroku Sądu Najwyższego z 20 grudnia 2018 r., V KK 551/18).

W tej sytuacji, należało zaskarżony wyrok uchylić a sprawę przekazać do jej ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, który dokona potwierdzonej z aktami analizy poszczególnych prawomocnych skazań wydanych wobec skazanego i dopiero w oparciu o tak dokonaną kompletną weryfikację, wyda wolne od wad prawnych orzeczenie.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.